

Memorial Mompou-Bravo

Concerts d'homenatge al matrimoni del compositor Frederic Mompou i la concertista Carme Bravo

Dilluns 30 de juny de 2008
Dijous 3 de juliol de 2008

Palau de la Música Catalana
El Petit Palau

**Fundació
Frederic Mompou**

Memorial
Mompou-Bravo
Concerts d'homenatge
al matrimoni del
compositor Frederic
Mompou i la concertista
Carme Bravo

Dilluns 30 de juny

Marisa Martins, mezzosoprano
Mac McClure, piano

1a part

Francis Poulenc (1899-1963)

La courte paille
Le Sommeil
Quelle Aventure!
La Reine de coeur
Ba, Be, Bi, Bo, Bu
Les Anges musiciens
Le Carafon
Lune d'Avril

Claude Debussy (1862-1918)

De rêve
De fleurs

Isaac Albéniz (1860-1909)

Il on est de l'amour
Crépuscule
Chanson de Barberine

Manuel de Falla (1876-1946)

Tres Canciones
Les colombes
Chinoiserie
Seguidille

2a part

Frederic Mompou (1893-1987)

La Fausse Morte
Le Sylphe
L'hora grisa
Cançoneta incerta
Cançó de la fira

Xavier Montsalvatge (1912-2002)

Quatre rimes breus
Destins
Estiu
Pietat de la Natura
Comiat

Xavier Montsalvatge

El lagarto está llorando
Nana
Caracola
Cancioncilla Sevillana

Dijous 3 de juliol

Rosa Mateu, soprano
Mac McClure, piano

1a part

Camille Saint-Saëns (1835-1921)

L'attente
Aimons nous
Guitarres et mandolines

Henri Duparc (1848-1933)

L'Invitation au Voyage
La vie antérieur
Chanson Triste
Le Manoir de Rosamonde

Frederic Mompou (1893-1987)

Comptines I-III
Dalt d'un cotxe
Margot la pie
J'ai vu dans la lune

Hoy la tierra y los cielos me sonríen

Olas gigantes

2a part

Enric Morera (1865-1942)

Cançons de carrer
Clavell del balcó
Ai, Margarida
Abril
Loreneta
La font
Estel del dematí

Enric Granados (1867-1916)

La maja de Goya
El Callejeo
El majo olvidado
El majo tímido
El tra la la y el punteado
Las currutacas modestas

Marisa Martins

La mezzosoprano hispano-argentina va iniciar el seus estudis a Buenos Aires i els va continuar al Conservatori Superior Municipal de Barcelona.

El seu repertori operístic abasta principalment Monteverdi (Ottavia, Proserpina, Minerva), Mozart (Dorabella, Annio, Zerlina, Idamante, Tamiri) i Rossini (Zaida, Doralice, Roggiero), rols que ha interpretat al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, Teatre de la Zarzuela i Teatre Real de Madrid, Teatre de la Monnaie de Brussel·les, Rossini Opera Festival de Pesaro, Festival Mozart d'A Coruña, entre d'altres.

En el 250è aniversari de Mozart, debutà al Festival de Salzburg amb *Loca del Cairo* i *Lo sposo deluso*.

Especialment interessada en la relació veu-moviment, intervé en produccions que combinen música i dansa contemporània en els teatres de Basilea, Lucerna, Hebbel-Theater de Berlín, l'Òpera de Colònia, Brooklyn Academy of Music de Nova York i el Festival de música antiga d'Innsbruck.

En el camp del Lied sent predilecció per la música francesa i espanyola, la qual cosa l'ha dut a estrenar diverses obres de compositors catalans com Xavier Montsalvatge, Enric Palomar, David Padrós, Josep M. Mestres Quadreny i Jordi Rossinyol.

Marisa Martins ha estat guardonada amb l'"Orphée d'Or 2008" a la categoria "Grandes Voix Humaines. Henry Jacqueton" per *El gran burlador* del segell Lauda. De la seva discografia destaquen també "Monteverdi Madrigali Guerrieri ed Amorosi" –Harmonia Mundi-, amb René Jacobs; i del segell Columna Música: "Frederic Mompou –Combat del Somni-"; "Requiem" de Xavier Benguerel (premi CD Compact 2007 –categoria Música Coral-); "Xavier Montsalvatge Integral de Canto (Vol. I)" i, del mateix compositor, l'òpera *El gato con botas* amb Antoni Ros Marbà i l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu (nominada per als premis Grammy del 2004 al millor enregistrament d'òpera).

Rosa Mateu

L'expressivitat i riquesa tímbrica de la veu de Rosa Mateu fa que sigui constantment aclamada per crítica i públic. Les seves interpretacions de papers com Micaela de *Carmen*, Comtessa d'Almaviva de *Le nozze de Figaro*, Donna Elvira de *Don Giovanni*, Giovanna Seymour d'*Anna Bolena* o Violetta de *La Traviata* han estat sempre lloades.

Dotada amb una gran musicalitat i interès per noves músiques, ha estrenat moltes obres per a veu de compositors catalans, espanyols i estrangers (Valls, Bertrán, Humet, Borràs, García

Abril, Gols, Guinovart, Mesa, Turull, Montsalvatge...). Requerida pel propi Montsalvatge per estrenar la seva òpera *Babel 46*, també per desig del propi autor va interpretar les *Invocacions al Crucificat* a Nova York. Al mes de març d'enguany va estrenar un cicle de cançons del compositor colombià Sergio Mesa a Medellín, on tornarà la temporada que ve per cantar la Quarta Simfonia de Mahler i les darreres quatre cançons de Strauss.

Del seu repertori simfònic cal destacar les *Invocacions al Crucificat* i les *Canciones Negras* de Montsalvatge, Segona i Quarta Simfonies de Mahler; Simfonia núm. 14 de Xostakòvitx i els Rèquiems de Brahms, Mozart i Verdi.

Durant la temporada 2002-2003 va actuar a Rússia, on va interpretar el paper de Micaela de *Carmen* i un recital per commemorar l'aniversari de la fundació de la Ciutat de Sant Petersburg. Ha actuat en homenatges a Montsalvatge a Itàlia, Estats Units, Ucraïna i Colòmbia. Aquesta temporada debutarà al Japó i tornarà a diversos països d'Europa, als Estats Units i Sud Amèrica.

Ha estat guardonada en diferents concursos nacionals i internacionals de cant. Va estudiar amb Carmen Bustamante al Conservatori Superior de Música del Liceu.

Ha enregistrat, per al segell Columna Música, l'òpera *Una Voce in Off* de Montsalvatge, un volum amb cançons d'aquest mateix autor i l'obra completa de Manuel Valls i cançons de Carlota Garriga.

Mac McClure

Va néixer a Florida (EUA). És llicenciat en filologia per la Universitat de Carolina del Nord. Va començar els estudis musicals amb Consuelo Colomer i va continuar amb Michael Zenge i Phyllis Rapperport. El 1986 es va traslladar a Barcelona per estudiar amb Carlota Garriga a la prestigiosa Acadèmia Marshall. A partir de 1991 comença a treballar amb Alicia de Larrocha el repertori espanyol i clàssic, dedicant-se especialment a Albéniz, Balada, Esplà, Falla, Granados, Montsalvatge, Mompou, Rodrigo, Surinach, Turina, entre d'altres, dels qui ha estrenat moltes peces. També ha treballat el repertori de veu i piano de Granados, Montsalvatge, Mompou, Ginastera, Toldrà, Turina, Gerhard, sense deixar la música de Mozart, Chopin, Brahms i Rachmaninov. Treballa també amb Dalton Baldwin la música francesa, preparant la integral de Debussy, Fauré i Poulenc.

Les seves interpretacions de música contemporània han estat molt valorades per la crítica, el públic i els seus compositors. Ha treballat d'una manera molt estreta amb Arauco, Garriga, Bertrán, Humet, García Demestres, Borràs, Montsalvatge, Nin-Culmell,

Padrós, Figueroa, León, Surinach i Turull, que fou el seu mestre de música de cambra.

Entre més de 20 gravacions en CD, destaquen la primera gravació mundial de les cançons d'Albéniz, música transcrita per Lizst, Saint-Saëns i Busoni de Bach, la primera gravació mundial del Quintet op. 49 de Granados, que va rebre excel·lents crítiques a la revista Gramophone (2002) i a International Record Review, i la integral de la música per piano i veu de Mompou. També ha gravat un CD d'obres catalanes entorn a Mompou, un de música de Valls i vuit més dedicats a Montsalvatge.

Fou el director assistent de la Setmana Colombo-Catalana a la Universitat EAFIT (Medellín), entre el 2002 i el 2005. És professor convidat i director del programa de post-grau de la Universitat de Antioquia (Colòmbia). És coeditor, junt amb Francesc Barulich, de l'obra per a piano i veu d'Albéniz, publicat per l'editorial Boileau i ara preparen obres de Valls, Granados i Salvador.

És el president de l'empresa SIL (Spanish Independent Labels), dedicada a l'exportació i promoció de segells discogràfics independents espanyols.

Actua amb freqüència a Espanya i Europa. Va debutar al Festival Internacional de Peralada amb una producció d'avantguarda de Carles Santos d'*El Barber de Sevilla* de Rossini. Ha actuat també als festivals de Camprodon, Torroella de Montgrí, Girona, Pals, Alacant, Madrid, Granada, Dusseldorf, Munic, Villecroize i de Lima, entre d'altres.

Regularment fa concerts i classes magistrals a diferents universitats i conservatoris (Ann Arbor, Kalamazoo, University of North Carolina, Greenville, Queens College, University of Arizona, Julliard School of Music i Cincinatti.

Memorial Mompou 2008

En l'atapeït panorama musical de la nostra ciutat en què al llarg del curs i especialment en els mesos de primavera abunden els concerts, funcions operístiques, recitals i tota altra manifestació musical podria semblar reiteratiu tancar el curs amb un concert més, però no és així. Primer, perquè l'ocasió que convoca per aquests dos concerts és especial: 21 anys de la mort de Mompou (30-VI-1987) i un any i dos mesos de la mort de la Carme Bravo (29-IV-2007). I segon perquè intèrprets i repertori són excepcionals.

La Fundació Mompou, presentada públicament uns mesos abans del decés de la vídua de Frederic Mompou, vol establir el costum de celebrar l'efemèride de la manera que sembla més apropiada a la sensibilitat dels destinataris de l'homenatge, amb dos concerts que facin un repàs de l'entorn català i francès de Mompou.

És sabut, si bé no sempre recordat, que els compositors d'una mateixa època i zona geogràfica produeixen músiques pròximes en estructura i sensibilitat. La diferència entre uns i altres que fa apreciar-ne uns per sobre d'uns altres és la creativitat personal, la suma d'influències, l'eco que pugui despertar l'obra creada en contemporanis i en la societat musical en general. En poques paraules, la història individual d'una banda i la història col·lectiva de l'altra.

Sens dubte, Mompou és el millor exemple que la cultura catalana té de compositor estimat enllà de les fronteres i no només en el context francès –un dels àmbits en què va tenir major presència– sinó arreu del món. La prova evident rau en la popularitat que la seva obra pianística té entre els intèrprets de molts països i també l'existència de nombroses monografies sobre la seva vida i obra, començant per l'estudi del belga Nicolas Meeùs i seguint per altres obres com la recent de Jérôme Bastianelli.

Mompou va passar una part important de la seva vida a Barcelona. Des del naixement fins el 1911 en què va marxar a París i després en nombroses visites que va anar fent a la ciutat. També va passar a París molts anys des del moment de la seva primera visita el 1911, a la recerca de professor de piano, Ferdinand Motte Lacroix, i el seu retorn a la capital catalana el 1941. De caràcter tranquil i somniador, va encaixar molt bé en un i altre ambient, simpatitzant amb els moviments avantguardistes que poc o molt l'influïren en la seva praxi compositiva. Tanmateix fou un crític, Émile Vuillermoz -que va publicar a la revista *Le Temps* de 1921 una crítica d'una interpretació mompouiana a càrrec de Motte Lacroix- el que va potenciar més la seva fama internacional i en conseqüència, el va fer escoltar arreu d'Europa.

La paradoxa creativa de Mompou és que no sent un home d'avantguarda, actua escrivint com si ho fos perquè recerca i troba sonoritats pròpies com tants d'altres creadors del segle XX. Ell, però, actuava buscant la proximitat amb el seu públic mentre els altres busquen distanciar-se'n. La paradoxa en Mompou és que parteix de la música del seu entorn, ja sigui la cançó popular o el so dels suburbis apropiant-se'n sense pretensions i acaba per esdevenir el millor propagador d'aquest so. La paradoxa de Mompou és que de la simplicitat tècnica en fa la riquesa expressiva que només amb un doll de sensibilitat per part de l'intèrpret manté el seu vigor.

Els dos concerts presenten algunes obres vocals dels autors de l'entorn de Mompou, amb preferència als anys inicials en què aquest autor va influir en la formació de la seva sensibilitat. De la part catalana no podien faltar Albéniz i Granados, dos autors molt vinculats a la cultura francesa, Morera, vinculat a l'Escola

Francobelga i Montsalvatge, relacionat tant amb França com amb Cuba i altres països. A més, cal tenir també en compte la presència de Falla, referent de qualitat en la vida de Mompou per la seva minuciositat creativa i la seva ocasional aparició en els cenacles francesos. Pel que fa a l'entorn francès, hi apareixen Poulenc, Debussy, Saint-Saëns i Duparc, autors que Mompou va conèixer en les seves primeres visites a la capital francesa.

Si l'oient fa l'esforç de comparar estètiques, comprovarà fins a quin punt hi domina la proximitat estètica entre els diversos autors, tant pel fet de ser poc o molt contemporanis, com pel fet de tenir nexos geoculturals comuns. En primer lloc, cal esmentar els mestres Camille Saint-Saëns (1835-1921), Henri Duparc (1848-1933) i Claude A. Debussy (1862-1918). Si bé l'honorabilitat i prestigi d'aquests autors els mantenia allunyats dels cercles en què es va moure Mompou, la seva empremta com a pares de la renovació musical francesa, en especial en el cas de Debussy, molt compromès amb l'estètica impressionista, van afectar positivament la manera de comprendre la música de Mompou. Francis Poulenc (1899-1963) és una altra cosa perquè és lleugerament posterior a Mompou si bé la seva primerenca adscripció al Groupe des Six el féu un referent en la definició de l'estètica de la simplicitat expressiva característica del Mompou dels anys deu i vint.

Pel que fa als compositors espanyols, sens dubte el de major impacte fou Manuel de Falla (1876-1946), gadità escrupolós poc inclinat a les frivolitats del París de la Tercera República que, tanmateix, acceptà l'encàrrec de l'empresari Diaghilev dels Ballets Russos per fer dues obres singulars, *EL sombrero de tres picos* i *El amor brujo* que assenyalen una època en la història de la dansa bolera. Isaac Albèniz (1860-1909) i Enric Granados (1867-1916) han guanyat per mèrit propi la consideració de representants excepcionals de la música espanyola dels primers anys del segle XX. Pel tractament del piano i del nacionalisme hispànic i per la seva projecció internacional foren dos referents indubtables en el jove Mompou. Enric Morera (1865-1942) no destacà com a compositor en el marc internacional però fou el músic que millor captà la sensibilitat catalana del primer terç del segle XX, que Mompou recollí tan bé en algunes de les seves cançons i obres de primera fornada. Finalment, Xavier Montsalvatge (1912-2002) fou per periple vital l'amic i confident del Mompou gran i la Carme Bravo al costat de Manuel Valls o Xavier Turull. Periodista, compositor i home de món, podia comprendre molt bé i escoltar amb gust les confidències del pare de la música catalana dels segle XX, Frederic Mompou.

Xosé Aviñoa

Vaig tractar molt a la Carme Bravo els seus últims anys. Va confiar en mi per a crear la Fundació amb el nom del seu marit.

L'hi vaig prometre que treballaria per a què la memòria de Frederic Mompou estés viva, així com la seva obra. Però interiorment jo voldria que també el seu nom, Carme Bravo, es conservés conjuntament amb el de la persona amb qui havia conviscut.

Tant ell, com ella posteriorment, van ser Presidents d'Honor del Premi de Composició de Joventuts Musicals de Barcelona.

El lligam i l'admiració pel matrimoni va marcar-me.

Per això, la Fundació Frederic Mompou vol recordar-los cada any. Aquesta és la raó principal del Memorial Mompou-Bravo.

És l'homenatge sentimental que la Fundació i jo mateix els hi retrem.

Joan Millà i Francolí

President de la Fundació Frederic Mompou

President de Joventuts Musicals de Barcelona

Organitzen:

Fundació
Frederic Mompou

jmb
joventuts musicals
de Barcelona

Passeig de Gràcia 108, 1r 2a | 08008 Barcelona
Tel. +34 932 181 481 | +34 932 153 657
www.fundaciomompou.cat | info@fundaciomompou.cat
www.jmbarcelona.com | jmb@jmbarcelona.com

Col·laboren:

PALAU DE LA MÚSICA
BARCELONA
1908-2008

CATALUNYA
MÚSICA

COLUMNA MÚSICA